

‘Opdrachtgevers, maak de cirkel voor kunstgrasrecycling rond’

Nieuwe producten rollen van de band in fabriek GBN-AGR: wie biedt?

Met de komst van GBN-AGR is het aanbod van kunstgrasrecycling stevig gegroeid. Recycling van matten, infill en zand levert tal van nieuwe circulaire producten op. De vraag van opdrachtgevers blijft daarin wat achter. GBN-directeur Eric van Roekel doet een *call to action*: ‘De keten eindigt niet bij recycling; hij eindigt pas als we producten weer inzetten in de wereld.’

Auteur: Nino Stuivenberg

Sinds de zomer van dit jaar draait de fabriek van GBN Artificial Grass Recycling (AGR) nabij Amsterdam op volle toeren. Voor GBN-AGR wordt daarmee de eerste fase beëindigd en ook voor de markt wordt een belangrijk hoofdstuk afgesloten. Maar eigenlijk begint hier voor GBN pas het echte werk. Eric van Roekel, directeur bij GBN-AGR: ‘Wij zitten nu in de fase dat we van de reststromen compleet nieuwe producten kunnen maken. Denk aan zand, rubber en oude velden waar weer korrels of producten van gemaakt worden. Die materialen zijn er, ze zijn gecertificeerd en worden ook al toegepast in velden en producten. Maar als sector kunnen we hier nog veel meer mee doen. Het is aan opdrachtgevers om de gerecyclede materialen en producten ook af te nemen.’

Pas bestekken aan

Een goed voorbeeld is volgens Van Roekel het zand op kunstgrasvelden. Bij de aanleg of renovatie van kunstgrasvelden wordt nu dikwijls nieuw zand gebruikt, terwijl GBN-AGR een grote voorraad circulair zand heeft. Van Roekel: ‘Opdrachtgevers moeten stoppen met primair

zand kopen. Ik hoop dat er in bestekteksten voortaan standaard circulair zand toegeschreven wordt. Wij hebben hier gewoon circulair sportzand klaarliggen. Dit jaar hebben wij al veel zand geproduceerd en bij een aantal grote gemeentes ook al veel mogen leveren. De kleine gemeentes en bestekschrijvers gaan we ook allemaal nog uitnodigen om bij ons op de fabriek te komen.’

Circulair zand is volgens Van Roekel niet duurder dan primair zand. Maar hij benadrukt dat kosten eigenlijk geen rol mogen spelen in dit aankoopproces. ‘Dat circulair zand goedkoper is, is mooi meegenomen, maar het is een verkeerde motivatie om ervoor te kiezen. Want stel dat je in de situatie komt dat primair zand weer goedkoper wordt dan circulair zand, ga je het dan niet meer toepassen? Dan kunnen wij net zo goed niets recycleren. Het gaat om de opgave die we als sector hebben. Recycling is belangrijk, en de grondstoffen die eruit voortkomen ook. Niet wat die grondstoffen of producten kosten. We moeten die gerecyclede materialen meer gaan gebruiken.’

Circulaire ambitie

Ook voor het *recycled turf* agglomeraat (RTA), de circulaire grondstoffen die ontstaan na het recyclen van kunstgras, zijn veel nieuwe toepassingen te bedenken. In de praktijk komen kantplanken van gerecycled kunstgras het meest voor, maar ook park- of picknickbanken en oeverbeschoeiingen zijn een optie, evenals sporttechnische lagen of shockpads die gemaakt worden van een combinatie van rubber en agglomeraat. Van Roekel: 'Dit zijn allemaal voorbeelden van producten die gemaakt worden van RTA en die bij sportclubs weer nuttig zijn. Voor opdrachtgevers zijn er dus meer dan voldoende mogelijkheden om het gerecyclede kunstgras terug te brengen.' GBN is overigens zelf geen producent van deze producten, maar levert alleen het agglomeraat, dat bij andere ketenpartners weer wordt omgevoerd tot producten.

'Een hele stad vol picknickbanken van gerecycled kunstgras hebben we niet nodig'

 Marcel Bouwmeester gemeente Utrecht

De boodschap van Van Roekel is helder. De sportsector is eigenlijk pas halverwege op de weg naar zijn duurzame ambities. 'Uiteindelijk gaat het om de circulaire economie en het rondmaken van de cirkel', vertelt hij. 'Dat kunnen we doen door meer producten toe te passen. Samen brengen we de hele keten in beweging om onze circulaire ambitie waar te maken. We zijn nu met zijn allen goed op weg om ketens te sluiten, maar onze keten eindigt niet bij recycling. Hij eindigt pas als we producten weer inzetten in de wereld.'

Kwaliteit moet leidend blijven

Een van de gemeenten die al voor het tweede jaar bewust circulair zand in bestekken voorschrijven, is Utrecht. Marcel Bouwmeester, adviseur sportaccommodaties bij de gemeente Utrecht, vertelt: 'Wij hebben bewust voor gerecycled infillzand gekozen om drie win-winredenen. Ten eerste is de kwaliteit goed en conform NOC*NSF-normen (NOC*NSF M4.a) en het is aantoonbaar schoon. Verder is het materiaal circulair en past dit recyclingproduct perfect in onze circulaire duurzaamheidsambities. En ten slotte lossen we als Utrecht door deze aankoop een gedeelte van onze eigen kunstgrasafvalproblematiek op. Ook de prijs-kwaliteitverhouding is goed; dat circulair zand in dit geval goedkoper is dan nieuw zand heeft een meerwaarde. Dan zou er toch geen discussie meer moeten zijn over de voorkeur. Clubs willen vaak het goedkoopst. Als dat circulair zand is, heb je een win-winsituatie. Ook moeten we als maatschappij het gebruik van nieuwe fossiele grondstoffen proberen te voorkomen als er goede circulaire alternatieven zijn. Dat circulair infillzand in dit geval goedkoper is vind ik alleen maar logisch, aangezien we betalen voor de afvoer en zandwinning. Dat is zeker geen goedkoop proces, gezien de benodigde vergunningen, de bijbehorende zandwinning-processen en de herinrichtingsplannen van oude zandwinlocaties.'

Bouwmeester acht het echter niet vanzelfsprekend dat gemeenten altijd voor circulaire materialen kiezen. 'Het hangt af van het beleid van de gemeente welke keuze er wordt gemaakt. Vergelijk het met eieren van een scharrelkip en uit een legbatterij. Er zijn consumenten die bewust kiezen voor scharrelkipeieren en consumenten die hier niet naar kijken en de goedkoopste eieren kopen. Het product is ongeveer hetzelfde, maar wel onder totaal andere omstandigheden ontstaan. Het zijn lastige

ACHTERGROND

discussies, maar het is goed dat ze aangekaart worden.' Hij benadrukt dat recyclingbedrijven zelf een rol hebben om circulaire producten aan de man te brengen. 'Opdrachtgevers zoeken alternatieven voor producten die we nu al kunnen kopen, maar dan met dezelfde kwaliteitseisen en circulair. Bij voorkeur producten voor de sport of die elders in de stad noodzakelijk zijn. Hier ligt ook een rol voor (kunstgras)producenten. Het is belangrijk om al bij het ontwerp na te denken over hoe grondstoffen en bouwmaterialen beter hergebruikt of gerecycled kunnen worden. Zij kunnen bij de ontwikkeling en productie van bijvoorbeeld kunstgras vooraf onderzoeken wat de meest gebruikte circulaire grondkunststoffen zijn. Als je kunstgras produceert met goede herbruikbare polymeren, in combinatie met de toepassing, is het achteraf ook beter verkoopbaar of toepasbaar. Het is verstandig om naar de gehele waardeketen te kijken. Je weet dan vooraf al dat je het achteraf kunt hergebruiken.'

Volgens Bouwmeester is circulariteit zeker een meerwaarde voor opdrachtgevers; het is een van de ambities van de Routekaart Verduurzaming Sport. Maar de kwaliteit moet wel leidend blijven én de producten moeten geschikt zijn voor de toepassing. 'Daar hoort ook een ontwikkeling bij. Gemeenten willen geen downgrading tot een laagwaardig product. Een hele stad vol picknickbanken gemaakt van gerecycled kunstgras hebben we volgens mij niet nodig. Het is aan de recyclingbedrijven om te innoveren en producten te ontwikkelen waar de markt om vraagt. Een mooi voorbeeld is de walbeschoeiing die W&H nu realiseert. Dan kun je als gemeente zeggen: in plaats van een product gemaakt van hardhout kiezen we voor een pilot met beschoeiingsplanken of -schotten van gerecycled kunstgras. Je lost dan het probleem van de gemeente op én wij hebben geen hout nodig. Zo heeft het product voor ons een meerwaarde en vind je samen de weg naar de toekomst. Als een product goed genoeg is, kopen gemeentes het echt wel.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!